CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU
Tystysgrif Addysg Gyffredinol
Uwch Gyfrannol/Uwch

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE
General Certificate of Education
Advanced Subsidiary/Advanced

593/01

CYMRAEG AIL IAITH *(WELSH SECOND LANGUAGE)*

CA3

DEFNYDDIO'R IAITH A BARDDONIAETH

A.M. DYDD MERCHER, 11 Ionawr 2006
A.M. WEDNESDAY, 11 January 2006

(2 Awr)

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ychwanegol at y papur arholiad hwn bydd angen llyfr ateb 8 tudalen.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Atebwch **bob** cwestiwn yn Adran A ac Adran B.

Pan fydd gofyn i chi fynegi barn neu safbwynt dylech roi eich rhesymau drostynt.

Dylid defnyddio dyfyniadau a thermau beirniadaeth lenyddol.

Atgoffir chi ei bod yn angenrheidiol ysgrifennu Cymraeg da a chywir a chyflwyno'ch gwaith yn drefnus.

Dylech dreulio **AWR** ar bob adran.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Rhoddir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Ni chaniateir defnyddio copïau o'r farddoniaeth na geiriaduron.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

ADDITIONAL MATERIALS

In addition to this examination paper you will need an 8 page answer book.

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

*Answer **all** questions in Section A and Section B.*

When you are asked to express an opinion or viewpoint you should give your reasons for them.

Quotations and literary criticism terms should be used.

You are reminded that you should write good, correct Welsh and present your work neatly.

*You should spend **1 HOUR** on each section.*

INFORMATION FOR CANDIDATES

The number of marks allocated for each question or part-question is given in brackets.

*Copies of the poetry and dictionaries are **not** permitted.*

No certificate will be awarded to a candidate detected in any unfair practice during the examination.

ADRAN A

Defnyddio'r Iaith

1. Lluniwch frawddegau **(un frawddeg yr un)** i ddangos yn eglur ystyr y priod-ddulliau a'r geiriau tebyg canlynol: [20]

(i) crynu yn ei sgidiau

(ii) dal ati

(iii) wrth ei fodd

(iv) dro ar ôl tro

(v) o'r golwg

(vi) o ddrwg i waeth

(vii) glan

(viii) glân

(ix) hun

(x) hyn

2. Ailysgrifennwch y brawddegau canlynol gan gywiro'r gwallau sydd wedi'u tanlinellu. [20]

(a) Tair blwyddyn yn ôl teithiais mewn awyren am y tro cyntaf.

(b) Roeddwn i ddim yn gwybod yr ateb.

(c) Mae e'n gwrando i'r rhaglen bob nos.

(ch) Ydych chi'n cofio bod mae'r ymarfer yn dechrau heno?

(d) Dylid y disgyblion adolygu ar gyfer y prawf.

(dd) Pan gwelais i'r tywydd gwlyb roeddwn i'n siomedig.

(e) Canodd nhw'r gân yn yr eisteddfod.

(f) Pwy lyfr ydych chi'n ddarllen nawr?

(ff) Dyma'r disgyblion pwy sy'n newydd i'r ysgol.

(g) Clywais am hi gan fy ffrind.

3. Darllenwch yr addasiad canlynol o gyfweliad rhwng Hywel ac Aled Jones, y canwr, a chwblhewch y dasg isod. [20]

Hywel:	Dywedwch ychydig am eich cefndir.
Aled J:	Ces i ngeni yn Llandegfan, Ynys Môn, yn 1970.
Hywel:	Pryd dechreuoch chi ganu?
Aled J:	Dechreuais i ganu'n broffesiynol pan oeddwn i'n 12 oed gyda chôr Cadeirlan Bangor.
Hywel:	I ble aethoch chi i'r coleg?
Aled J:	Es i golegau'r Academi Frenhinol yn Llundain ac yna i'r *Old Vic* ym Mryste.
Hywel:	Faint o recordiau ydych chi wedi eu gwerthu?
Aled J:	Rydw i wedi gwerthu miloedd o recordiau ac wedi ysgrifennu fy hunangofiant.
Hywel:	Rydych chi'n cyflwyno rhaglenni hefyd.
Aled J:	Ces i gyfle i gyflwyno *Songs of Praise* yn gyntaf ym Mangor a chyn hynny ymddangosais i ar y rhaglen Gymraeg *Heno*.
Hywel:	Cawsoch chi anrhydedd yn yr Eisteddfod Genedlaethol yn y Faenol eleni.
Aled J:	Derbyniais i'r wisg werdd, anrhydedd fawr iawn.
Hywel:	Yn ogystal â chanu, beth ydy'ch diddordebau?
Aled J:	Bydda i yn fy amser hamdden wrth fy modd yn gwylio pêl-droed a rygbi.
Hywel:	Beth am y dyfodol?
Aled J:	Mwynheais i gymryd rhan yn y rhaglen *Strictly Come Dancing* ac yn bendant hoffwn i wneud sioe gerdd rywbryd yn y dyfodol.

Gan ddefnyddio'r **holl** wybodaeth am Aled Jones yn y cyfweliad, ysgrifennwch erthygl ffurfiol ar gyfer cylchgrawn Cymraeg yn sôn amdano.

Dechreuwch fel hyn:

'Cafodd Aled Jones ei eni yn Llandegfan, Ynys Môn, yn 1970 ...'

(Bydd yn rhaid newid **10 berf** wrth ysgrifennu'r erthygl.)

Trosodd.

ADRAN B

Barddoniaeth

(Gwobrwyir dyfynnu pwrpasol wrth ateb y cwestiwn hwn.)

(a) Hanes merch naw oed yn cael ei lladd gan filwr sydd yn y gerdd *Er cof am Kelly* gan Menna Elfyn. **Yn eich geiriau eich hun**, disgrifiwch yn fanwl gynnwys y gerdd. [20]

(b) Pa dechnegau y mae'r bardd yn eu defnyddio wrth gyflwyno'r hanes. Beth ydy pwrpas ac effaith defnyddio'r technegau hyn? [20]

(c) Rhowch eich **ymateb personol** i'r gerdd hon a'i phwnc. [20]